

actus necessaria sit, nunquam contingit, ut
 oremus, sicut oportet, nisi cum ea operatur,
 ut oremus, nobis que interpellandi, & ge-
 mendi inspiret affectum: ut nec DEI man-
 data servemus, nisi cum illa facit, ut in
 præceptis ejus ambulemus; nec denique
 inimici tentationes superemus, nisi cum
 nobis victoriam largitur.

Et tamen cum nonnunquam justis tenta-
 tionibus succumbant, & in varia peccata
 prolabantur, etiam cum illa vitare imper-
 fectè, ac remissè volunt, atque conantur,
 manifestum est justis istis in illo imperfe-
 ctæ, ac remissæ voluntatis statu, vitio suo
 mandatum violentibus efficacem illam, &
 victricem, quâ præsentem nunquam vincimur,
 gratiam non adesse.

De his ergo justis, quibus illa magna non
 adest gratia, licet parva, & imperfecta non
 desit, verè utrunque dici potest, & potu-
 isse illos DEI mandata servare, tenta-
 tionique resistere, eosdemque alio sensu
 non potuisse. Potuerunt enim prorsus;
 quia non solum liberi arbitrii virtutem, &
 gratiam habitualement habuerunt; sed etiam
 gratiam actualem, quæ sufficiens dici po-
 test Thomistarum sensu, qui gratiæ per se
 efficacia necessitatem supponit.

At quia, absente gratiâ efficaci, nun-
 quam contingit, ut voluntas, sicut oportet,
 tentationi resistat, constansque est
 apud Thomistas dogma, gratiam sufficientem
 ab efficaci separaram non complecti
 omnia ad piè agendum necessaria, ideo
 usitatissimâ Scripturis, Patribusque locu-
 tione, & Thomistis omnibus probatâ, hoc
 sensu dici potest, justos illos ejusmodi suf-
 ficienti gratiâ instructos, tentationi, cui
 succubuerunt, resistere non potuisse; qui
 nimirum ejusmodi potestatem non habue-
 runt, quæ complecteretur omnia ad agen-
 dum necessaria, cum gratiam efficacem
 ad agendum utique necessariam non ha-
 buerint.

Quare cum dicimus nos sine gratia per
 se efficaci non posse agere, id hoc uno sen-
 su intelligimus, eum cui deest gratia illa
 per se efficax, non habere omnia, quæ
 requiruntur ad actum agendum.

Jansenius Articulo primo consentiens.

Libro 8. de gratia Christi cap. 4. de
 gratia indeclinabiliter, & infallibiliter
 voluntatem stentente, & determinante dicit:
*Consistere potest cum humani arbitrii libertate,
 quæ passim in scholis tradi solet, atque in eo si-
 tia dicitur, quòd postis omnibus ad agendum re-
 quisitis, possit agere, & non agere, vel agere*

quod

unum, & contradictorium ejus; eundem habet
 operandi modum, qui prædeterminationi physica
 tribui solet. ibid. Eodem modo libertas jam
 dicta voluntatis sub illo Christi auxilio incolu-
 mis manet, quo sub physica Thomistarum præde-
 terminatione salvatur.

Lib. 6. de gratia Christi cap. 30. de om-
 nibus deliberatis viatorum actionibus ait:
*Cæteras humana vitæ actiones, quavis juxta
 tradita jam Augustini principia, sine indifferen-
 tiâ nihil vetaret esse liberas, re ipsa tamen non
 solum sine violentiâ; sed & cum quadam indif-
 ferentia contradictionis, imò contrarietatis fieri
 credimus: per indifferentiam illam intel-
 ligendo mutabilitatem quandam, & flexibilitatem
 arbitrii, à majore delectatione indeliberatâ,
 sive cœlesti, sive terrenâ necessariò
 determinandam.*

Libro 3. de gratia Christi cap. 13. ubi
 traditur prima propositio damnata de impos-
 sibili præceptorum observantiâ defectu gra-
 tiæ sufficientis, propter majorem vim concu-
 piscentiæ; quisquis labitur, etiam justus, non
 fortiter, & perfectè vult servare mandata;
 sed imperfectè solummodò, & remissè, ne-
 que fortiùs velle, & conari potest, quandiu
 delectatione gratiæ ardentior est concupi-
 scentia, cuius renisu fit ut vires voluntatis
 distrahantur, atque ita homo non plenè, non in-
 tegrè velit, non totâ voluntate velit. . . Ad
 hanc igitur sanitatem voluntatis assequendam,
 ut, quemadmodum subinde necessarium est, for-
 titer, plenè, atque integrè velle possimus, re-
 pugnantemque libidinis seu contrariæ voluntatis
 motus vincere, gratiam invocamus. Quæ in-
 vocatio etiam juxta Jansenium est ex gratiâ,
 uti & volitio inefficax, & conatus tenuis in
 cadentibus; non enim Jansenius Pelagianus
 est, saltè ubi de statu naturæ lapsæ agitur.
 In omnibus itaque justis volentibus, & conan-
 tibus agnoscit gratiam non solum habitua-
 lem; sed etiam actualem aliquam carentem
 effectû, ad quem non sufficit, majore concu-
 piscentiâ impediente. Et tamen juxta Janse-
 nium lib. 3. de gratiâ Salvatoris cap. 15. vi-
 tio suo cadunt; Si enim noluerint præcepta
 servare, defectus est voluntatis, non potestatis.
 . . hinc igitur etiam fit, ut quemadmodum
 ea vitare peccata possunt, ita quoque non
 committant necessariò, eâ videlicet necessitate,
 quæ repugnat libertati, culpamque abstergat
 exorbitantis voluntatis.

Quilibet violans præceptum juxta Janse-
 nium potuit illud, & non potuit observa-
 re. ibid. Constat enim eodem planè modo etiam
 peccata à non habentibus gratiam sufficientem,
 posse vitari, non quidem illâ proximâ potestate,
 quæ dat simul velle, quod possumus, & posse
 quod